

**HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
ZNANSTVENO VIJEĆE ZA TURIZAM I PROSTOR**

Institut za turizam, Zagreb

i

Sveučilište u Zadru

organiziraju

znanstveni kolokvij *TURISTIČKE ZONE: RAZVOJNI PARADOKS HRVATSKOG TURIZMA*

19. veljače 2025. godine u Zadru

Poštovane/i!

Čast nam je i zadovoljstvo pozvati Vas da s izlaganjem sudjelujete na znanstvenom kolokvij *TURISTIČKE ZONE: RAZVOJNI PARADOKS HRVATSKOG TURIZMA* koji organizira Znanstveno vijeće za turizam i prostor Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u suradnji s Institutom za turizam iz Zagreba te Sveučilištem u Zadru. Kolokvij je usmjeren na sagledavanje dugoročnih ekonomskih, okolišnih, prostornih i društveno-kulturnih učinaka koje, u uvjetima rasta domaće i međunarodne potražnje te globalnih trendova na turističkom tržištu, planirane turističke zone mogu imati na razvoj naselja uz obalu i zaštitu prostora u Hrvatskoj. Posebice je to važno jer aktualna rastuća realizacija brojnih – turizmom uvjetovanih - nekretninskih projekata već danas premašuje turističku nosivost, narušava kulturni identitet i potkopava *genius loci* brojnih krajolika i krajobraza na obali i otocima.

Najveći dio izuzetno brojnih, prostornim planovima uređenja gradova i općina te županijskim prostornim planovima, planiranih neuređenih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene još uvijek nije doveden u funkciju. Utoliko je njihova eventualna aktivizacija, kao i čimbenici koju ju mogu potaknuti, od iznimnog značaja za sagledavanje relevantnih scenarija razvoja hrvatskog turizma u narativu postavljenih ciljeva održivog rasta

(Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine, NN 2/2023). Dovodjenje zona ugostiteljsko-turističke namjene u funkciju istodobno znači i – legalizirano - zauzimanje ('betoniranje') brojnih netaknutih predjela (ne nužno i 'manje prirodne i krajobrazne vrijednosti', kako to nalaže Zakon o prostornom uređenju, NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23), uključujući i brojne lokacije na područjima od izuzetne okolišne, društvene i ekonomske osjetljivosti kao što su otoci.

Razumijevanje društvenih troškova i koristi povezivanja prostorno planske namjene pojedinih zona te hotelske, ali i apartmanske, funkcionalne cjelovitosti prostora postaje, stoga, nezaobilazni čimbenik relevantne politike upravljanja turizmom. Posebice jer je planiranje, a onda i potencijalno aktiviranje ugostiteljsko-turističkih zona izvan naselja povezano s dozvoljenim, nekretninski uvjetovanim, etažiranjem građevina u turističkim zonama. Nameće to brojna pitanja vezana uz adekvatnost korištenih prostorno planerskih, pravnih, vlasničkih, ekonomskih i okolišnih rješenja planiranja razvoja turizma kako s gledišta relevantne suvremene teorije i prakse, tako i s gledišta ostvarivanja nužnih pretpostavki za upravljanje očitim granicama održivog razvoja turističkih destinacija.

Znanstveno vijeće za turizam i prostor ovim kolokvijem želi omogućiti i potaknuti neovisnu interdisciplinarnu akademsku i stručnu raspravu o učincima uspostavljenog modela izdvojenih građevinskih područja s gledišta osiguranja pretpostavki za 'društveni i gospodarski razvoj, zaštitu okoliša i prirode, vrsnoću gradnje i racionalno korištenje prirodnih i kulturnih resursa' (Zakon o prostornom uređenju, NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) destinacija i regija Hrvatske.

Kolokvij će biti podijeljen u tri jednosatne cjeline usmjerene na raščlambu različitih relevantnih tema vezanih uz planiranje i korištenje turističkih zone izvan građevinskih područja naselja s područja:

- Prostornog planiranja, urbanizma i arhitekture;
- Društvene geografije, demografije i zapošljavanja;
- Regionalnog i lokalnog razvoja te ekonomskih i okolišnih učinaka turizma.

Istraživačka pitanja na koja se traže odgovori su:

1. Kako su izdvojene turističke zone izvan građevinskih područja naselja usklađene s interesom zajednice da se nacionalni prostor zaštiti za buduće generacije?
2. Koji socio-politički model podupire razvoj turizma u ekskluzivnim i eksteritorijalnim oazama nasuprot uključivom turizmu integriranom u prirodni, kulturni i socijalni areal lokalne zajednice?
3. Koja su planerska uporišta za afirmaciju turističkih zona u uvjetima zelene tranzicije? Nisu li izdvojene turističke zone anakroni planerski relikv suprotan suvremenim polazištima integralnog, holističkog planiranja turističkog i prostornog razvoja s imperativom očuvanja prirodne, kulturne, socijalne i okolišne održivosti destinacija?
4. Jesu li turističke zone u funkciji razvoja turističke ponude ili u funkciji razvoja tržišta nekretnina u Hrvatskoj?
5. Što uvjetuje planersku rezistentnost naslijeđenih turističkih zona, pogotovo onih koje "troše" prostore primarne, nedirnutu prirode ?

U sklopu Kolokvija je u poslijepodnevnim satima planirano i održavanje stručnog okruglog stola na kojem će se dodatno raspraviti i artikulirati preporuke za unapređenje prostorne i turističke politike.

Molimo Vas da sažetak svojeg izlaganja dostavite na e-adresu voditelja kolokvija dr. sc. Nevena Ivandića: neven.ivandic@iztg.hr **najkasnije do 5. prosinca 2024.** godine te da naslov izlaganja i sažetak uskladite sa sljedećim preporukama:

- Navesti ime/na i prezime/na autorica/a te organizacija u kojoj radi/e;
- Razumljiv, kratak i indikativan naslov sažetka;
- Sažetak napisan na 300 do 500 riječi na hrvatskom i engleskom u fontu Calibri, veličina fonta 11, prored 1,15; margine 2,5;
- 3-5 ključnih riječi na hrvatskom i engleskom jeziku napisane iza sažetka;
- Radi ujednačavanja strukture sažetaka, molimo da, sukladno uzusima pisanja znanstvenih radova, tekst bude prilagođen sljedećoj strukturi (ne navoditi izrijekom naslove paragrafa): kratak uvod u problem i predmet istraživanja; cilj(evi) istraživanja; metodologija; očekivani rezultati/preporuke;
- Oba sažetka treba poslati u istom dokumentu, naziv dokumenta mora sadržavati prezime autora i naslov rada (ili dio naslova ako je predugačak) te kontakt e-mail adresu izlagača.

Izvršni odbor Znanstvenog vijeća za turizam i prostor HAZU će najkasnije do 20. prosinca 2024. godine odabrati izlagače prema kriteriju izvornosti i sukladnosti s temom te znanstvenim pravilima Znanstvenog vijeća za turizam i prostor, a potom u roku od 2 dana i obavijestiti prijavljene autore. Na kolokviju će moći sudjelovati isključivo prijedlozi koji su izravno povezani s temom skupa. Prije održavanja skupa objavit će se sažetci prihvaćenih izlaganja i detaljan program kolokvija, što će biti dostavljeno svim sudionicima skupa.

Predviđeno je da predavači za iznošenje svojih teza imaju na raspolaganju maksimalno 10 minuta uz korištenje, prema želji, *PowerPoint* prezentacije. Nakon svake tematske grupe izlaganja bit će omogućena rasprava u trajanju do 15 minuta.

Kolokvij će se održati u prostorijama **Sveučilišta u Zadru**, **19. veljače 2025. godine s početkom u 10.00 sati**, a izlaganja će biti otvorena znanstvenoj, stručnoj i široj javnosti. Očekivano trajanje kolokvija s dvije pauze je do četiri sata, nakon čega će biti organiziran domjenak u prostorijama Sveučilišta u Zadru.

Izlagači su pozvani da dostave i pisane radove maksimalne veličine 8–10 kartica teksta, pisane proredom 1,5 u formatu *Times New Roman* **najkasnije do 1. lipnja 2025.** Radovi moraju sadržavati sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku, ključne riječi i popis literature. Pisani radovi koji prođu znanstvenu recenziju Uredništva Znanstvenog vijeća za turizam i prostor HAZU bit će objavljeni u izdanju *Radova Znanstvenog vijeća za turizam i prostor HAZU* predvidivo tijekom druge polovice 2025. godine.

U nadi da ćete se odazvati ovom pozivu i potvrditi svoje sudjelovanje na kolokviju, srdačno Vas pozdravljamo.

S poštovanjem,

U Zagrebu i Zadru, 10. listopada 2024. godine

Dr. sc. Damir Krčić

Ravnatelj Instituta za turizam

Prof. dr. sc. Josip Faričić

Rektor Sveučilišta u Zadru

Akademik Nikola Bašić

Predsjednik Znanstvenog vijeća
za turizam i prostor HAZU

